

Dumitru Iuga: Colindători din Săliștea de Sus, 2001

Colecția ION VANCEA

La tăietor

De Crăciun, dar și de Anul Nou, la miezul nopții, fetele care doresc să se mărite anul care vine, *ies cu stolnicul la tăietor*; una dintre fete, cu ochii închiși, ia stolnicul pe cap, este condusă de o altă fată, se urcă pe tăietor și ascultă: unde va auzi primul zgomot - lătrat de câine, clopote de oi, scârțâitul fântânii, voci omenești etc. - acolo îi este ursitul.

Nănești, 1976

Colecția ANUȚA MOCIRAN

Crăciunul în Săliștea de Sus

Copilăria și adolescența mea, la țară, în Săliștea de Sus, au curs sub semnul disciplinei și al muncilor la care luam parte în familie, nu atât pentru folosul lor în sine, cât, mai cu seamă, pentru a nu mai avea timp și loc de preocupări și companii nepotrivite.

Eram trei copii, între care două fete, iar mama veghea cu strășnicie la evoluția noastră și cunoștea foarte bine portretul moral al oamenilor ce urma să devenim. Au fost restricții și disciplină, am fost născută și crescută sub semnul responsabilității și al datoriei. Căutând în urmă justificarea atâtor eforturi și renunțări, găsesc o perioadă mult mai lungă și mai bogată decât următorii zeci de ani, care au zburat peste mine și m-au adus, cum nu gândeam de repede, la vârsta nostalgiilor și a descoperirii unor răspunsuri îndelung căutate.

Păstrez în minte culori, miresme, gusturi și armonii. Îmi vin în gând sintagme, vorbe de duh sau observații usturătoare, moștenite fără voie și fără știre de la oamenii din neamul meu, un neam dotat cu simțul umorului și al unei ironii ușoare, spumoase și lipsite de răutate.

Îmi amintesc câtă importanță se dădea sărbătorilor de iarnă. În noianul de preocupări și de cerințe care trebuiau respectate, noi, copiii, găseam loc și pentru propriile noastre așteptări. Nu făceam repetiții propriu-zise pentru că nu

**Dintr-un țânțar
O făcut armăsar.**

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău, 2002

Scrisă-i raza cu lumina
Și-o ține doamna cu mâna.

De la Anuța Bizău, 20 ani, 1980.

2304

Coborât-o, coborât
Domnul Christos pe pământ,
Lu Iuda i-o fost urât.
Iuda, iubitor de bani,
L-o și vândut la jidani
Cu treizecișicinci de bani.
Când banii-n mână i-o pus
Pe Domnu Christos L-o dus
Pe dealu Golgotii-n sus;
Pe cruce L-o rădicat,
Pe cruce de lemn de brad.
Cunună de spini I-o pus,
Cu sulița L-o străpuns,
Tri pticuri de sânge-o curs:
Nu lăsa să curgă jos
Că-i curs din Domnu Christos,
Nu lăsa să curgă-n tină
Că-i sânge fără de vină.

De la Anuța Bizău, 20 ani, 1980.

2305

Mere, mere Măicuța,
Tăt pe râu, pe râu în jos
Să-și puie Fiucu jos,
Să-L spele pe El frumos.
Când Măicuța L-o spălat
Fiul la cer s-o nălțat.
Și de-acolo s-o luat
Tăt prin lin și prin pelin,
Păruț galben despletind
Și pe îngeri întrebând:
- Îngerii lui Dumnezeu,
N-ați văzut pe Fiul Meu?
- Noi poate că L-am văzut,
Bine nu L-am cunoscut!
- Fiul Meu e cunoscut:
Cu veșmânt
Până-n pământ,
Lung și lat și mohorât.
În fața obrazului
Scrisă-i raza soarelui,
Mai în jos, pe la chiotori,
Scrise-s sfinte sărbători,
Mai în jos, pe la mâneci,
Scrise-n sfinte dumineci.

De la Anuța Bizău, 20 ani, 1980.

2306

Asară pe la sfințit
Mândră stea o răsărit,
După care noi ne-am dus
Ca să-L vedem pe Iisus.
Cerurile s-o deschis,
Bucuria ne-o cuprins